

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

10-5-2/15

Београд

дел.бр. 1767
датум 20.01.2015.

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**- Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу,
председнику -**

БЕОГРАД
Трг Николе Пашића бр. 13

Поштовани председниче и чланови Одбора,

Ценећи наводе и указивања Националне организације особа са инвалидитетом Србије, у складу са чланом 107. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/2006) и чланом 18. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС”, број 79/2005 и 54/2007), ради вршења овлашћења из члана 157. став 6. Пословника Народне скупштине Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 52/10), подносим Народној скупштини – Одбору за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу следећу

**ИНИЦИЈАТИВУ
ЗА
ПОДНОШЕЊЕ АМАНДМАНА НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ЈАВНОМ БЕЛЕЖНИШТВУ**

АМАНДМАН

У члану 5. Предлога закона о изменама и допунама Закона о јавном бележништву, којим се члан 82. мења, у ставу 1. тачка 2) брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Заштитнику грађана обратила се, предлогом за предузимање законодавне иницијативе, Национална организација особа са инвалидитетом Србије. Иако је из достављеног предлога видљиво да се НООИС истоветним текстом обратила и Одбору за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу Народне скупштине Републике Србије, Заштитник грађана сматра да постоји оправдана потреба да, уз и на основу предлога НООИС, Одбору за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу предложи и додатне измене Предлога

закона о изменама Закона о јавном бележништву, имајући у виду да постоји оправдана бојазан да би применом предложених решења буду повређена права већег броја грађана.

Предложена измена у ставу 1. тачка 2. представља, у првом реду, дискриминацију слепих лица, лица оштећеног слуха и лица са инвалидитетом која не могу да говоре, јер им без правног основа, на основу њихове инвалидности неоправдано намеће обавезу коришћења услуга јавних бележника приликом састављања уговора о располагању непокретности.

Истичемо да се слепа лица могу упознати са садржином уговора о располагању непокретности читањем тог уговора у приступачном електронском формату или на Брајевом писму, или им уговор у штампаном облику може прочитати лице од поверења које слепо лице одабере; да лица оштећеног слуха могу сама прочитати уговор, а могу такође користити и услуге тумача за знаковни језик уколико им је потребан ради комуникације; да лице које не говори не значи и да није писмено, а да му у случају потребе уговор може прочитати лице од поверења које оно одабере.

Устав Републике Србије у члану 21. став 3. забрањује сваку дискриминацију, непосредну или посредну, по било ком основу, а нарочито по основу психичког или физичког инвалидитета. Такође, Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом прописује да дискриминација органа јавне власти обухвата између осталог и постављање посебних услова за остваривање права особи са инвалидитетом, осим ако такве услове не оправдавају разлози опште, личне и имовинске безбедности, које орган јавне власти мора посебно назначити. Пажљивим читањем Образложение Предлога закона о изменама и допунама Закона о јавном бележништву не може се закључити који су то разлози опште, личне или имовинске безбедности, с обзиром да образложение предложених измена представља само парафризирање наведеног члана 5.

Штавише, предложене измене и допуне нису у сагласности са Конвенцијом о правима особа са инвалидитетом која гарантује једнакост и равноправност особа са инвалидитетом у правом промету, као и приступ правди. Приликом одлучивања о овој иницијативи Заштитник грађана је посебно имао у виду чињеницу да ће Србија током 2015. и 2016. бранити извештај о спровођењу Конвенције пред Комитетом УН за права особа са инвалидитетом.

Такође, навођење лица која уговор о располагању морају закључити у форми јавнобележничког записа је непрецизно јер није видљиво која су то лица која "...не могу да читају и пишу" а која нису обухваћена претходно набројаним категоријама за које је очигледно да се могу упознати и разумети садржину уговора о располагању непокретности. Поред тога, оно је дискриминаторско и због тога што нису дати разлози због којих се лицима која не могу да читају и пишу практично ограничава слобода и право располагања непокретностима, имајући у виду да нотари нису овлашћени да мериторно утврђују наведене чињенице.

Имајући у виду изнете аргументе, Заштитник грађана сматра потребним и сврсисходним подношење предложеног амандмана.

